

ROK I, Nr 29

CZWARTEK
12 sierpnia 1948 roku

Wschód sl. 5.14, zach. 20.5

WIELKOPOLSKI DZIENNIK LUDOWY

PIERWSZE PISMO CODZIENNE CHŁOPÓW

CENA NUMERU 5 ZŁ

Państwa marshallowskie niezadowolone

Amerykańska pomoc okazała się ciężarem

Harriman organizuje obronę »planu«

W kołach zbliżonych do ambasadora planu Marshalla — Harrimana, zwraca się uwagę na nieporozumienia, jakie zarysowały się silnie w łonie państw Europy Zachodniej. Powodem tarć jest poważna różnica poglądów pomiędzy zainteresowanymi krajami na temat warunków, od jakich uzależniona jest sprawa wypłaty kredytów z tytułu „pomocy” amerykańskiej.

Wynik nieporozumienia opóźnia terminowe przygotowanie dla administratora planu — Hoffmana, sprawozdania odnośnie wymiany handlowej i sald płatniczych w krajach marshallowskich.

Na konferencji członków sztabu planu Marshalla pod przewodnictwem amb. Harrimana, stwierdzony został rosnący opór przeciw temu planowi w krajach europejskich, oraz nakreślony plan zwalczania tego oporu.

Wzrost niezadowolenia wywołany został usiłowaniami ingerencji St. Zjednoczonych w sprawy walutowe państw marshallowskich, oraz faktem, że umowy dwustronne w ramach planu dawały Amerykanom przywilej w Europie na nabywanie rzadkich surowców o znaczeniu strategicznym.

Już teraz angielskie koła przemysłowe — handlowe stwierdzają zgubny wpływ tych umów na handel i przemysł brytyjski, zwłaszcza stalowy, maszynowy i budowę okrętów.

Wysokie, przymusowe ceny zboża w Belgii i Holandii są również źródłem niezadowolenia.

Dla przeciwdziałania ogólnemu niezadowoleniu, konferencja postanowiła dać rządowi państw marshallowskich instrukcje w sprawie intensywniej popularyzacji „pomocy” amerykańskiej w masach ludności, jakoteż walki z krytyką prasową.

Administracja planu Marshalla da-

Brytyjczycy chodzą w pantoflach przy generałach hitlerowskich

Brytyjskie władze wojskowe w Hannoverze przedsięwzięły ostatnio kroki w celu stworzenia jak najlepszych warunków b. generałom hitlerowskim Brauchitschowi, Rundstedtowi i Straussowi, internowanym w pobliskim obozie.

Administracja obozu do tego stopnia troszczy się o generałów, że rozkazała nawet ażeby obsługa obozu chodziła nie w butach, lecz w pantoflach, gdyż przeszkadza to w odpoczynku generałom.

Obrona kapitalistów przez nowy rząd fiński

Korespondent agencji Tass przytacza artykuł dziennika „Tuekansa Samomat”, który stwierdza, że ostatnie posiedzenie sejmu fińskiego wykazało dobitnie, iż nowy rząd czyni wszystko, aby umożliwić kapitalistom otrzymanie większych zysków.

Minister socjal - demokratyczny Takki, kierujący działalnością przedsiębiorstw, których produkcja idzie na spłatę reparacji, pozwala właścicielom tych przedsiębiorstw

do zrozumienia rządowi niezadowolonych państw, że rozmiary i terminy pomocy amerykańskiej w dużym stopniu będą zależały od wypełnienia warunków USA.

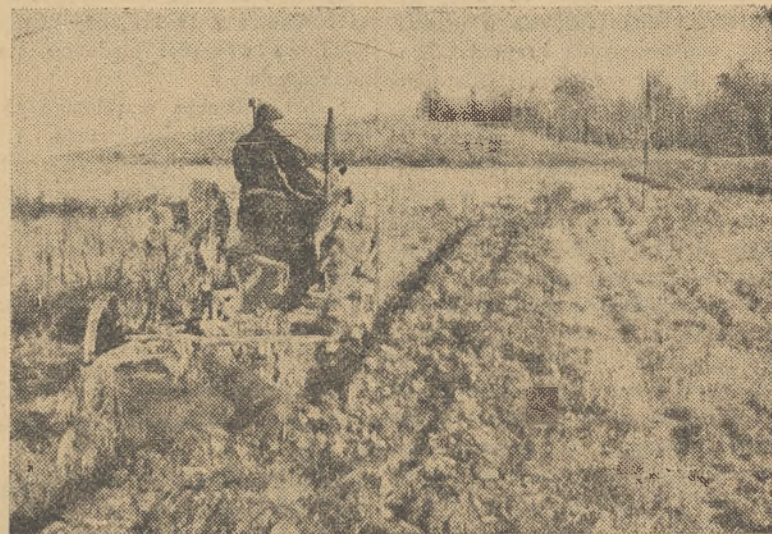
Prasa paryska zdradza żywe zaniepokojenie, notując wiadomości o nowej ofensywie prywatnych firm amerykańskich w celu uzyskania nowych gwarancji w dolarach od rządu USA, umożliwiającich zwiększenie inwestycji w krajach Europy Zachodniej. Jak wiadomo, gwarancje te, sięgające obecnie 300 milionów dolarów, są przewidziane w ramach planu Marshalla.

„Combat” zauważa, że ekspansja trustu „Standard Oil of New Jersey” zagraża w pierwszym rzędzie interesom Francji i Anglii.

Do Rzymu przybył specjalny wysłannik naczelnego administratora planu Marshalla, Hoffmana, który przekazał rządowi włoskiemu „plan rozwoju prywatnych inwestycji amerykańskich we Włoszech”. Zgodnie z

tym planem, Włochy powinny umożliwić nieograniczone inwestycje kapitałów amerykańskich we wszystkich dziedzinach gospodarki. W rozmowach przedstawicieli rządu z wysłannikiem Hoffmana osiągnięto już całkowite porozumienie, co do sposobów urzeczywistnienia tych zamiarów.

Agencja ANSA podaje, iż rząd de Gasperi'ego uczyni wszystko, aby „otworzyć drogę potokowi kapitałów prywatnych z USA do Włoch”.

Po żniwach orka pod nowy siew.

Rozmowy moskiewskie nadal otoczone tajemnicą

Czy państwa zachodnie zdecydowane są do naprawienia swoich błędów?

Dzienniki londyńskie wyrażają przekonanie, że przedstawiciele mocarstw zachodnich odbędą jeszcze dalsze konferencje z ministrem Mołotowem. PODKREŚLA SIĘ, ŻE MINISTER MOŁOTOW, PRAGNIE OMÓWIENIA CAŁOKSZTAŁTU PROBLEMU NIEMIECKIEGO, PODCZAS GDY REPREZENTANCI PAŃSTW ZACHODNICH DAŻĄ PRZED WSZYSTKIM DO TEGO, ABY POPRAWIĆ SWĄ POZYCJĘ W BERLINIE.

„Daily Worker” przypomina, że przed kilkoma miesiącami państwa zachodnie miały okazję wszczęcia rozmów ze Związkiem Radzieckim. Okazja ta wyłoniła się podczas wymiany not między Bedell Smithem

a ministrem Mołotowem. Lecz rządy mocarstw zachodnich odrzuciły tę okazję.

Zamierzały one najpierw wprowadzić w życie w całej pełni plan Marshalla, rozbudować system sojuszków

między państwami zachodnimi i Stanami Zjednoczonymi, a następnie dopiero przystąpić do rozmów ze Związkiem Radzieckim.

W związku z tym rządy krajów zachodnich zharmonizowały pod batutą Waszyngtonu swą politykę w Europie zachodniej i w Niemczech zachodnich.

Prowadziły one akcję jednostronną, ignorując stanowisko Związku Radzieckiego i jego sojuszników. Plan amerykański okazał się jednak planem nierealnym.

Odbudowa gospodarcza Europy zależy nie od pomocy zagranicznej, lecz przede wszystkim od rozwoju handlu między Europą wschodnią a zachodnią. Plan Marshalla, jako plan odbudowy Europy — zawiódł w zupełności.

Narody europejskie niedwuznacznie dały do zrozumienia, że dobrowolnie nie wezmą udziału w anglo-amerykańskiej grze, skierowanej przeciwko Związkowi Radzieckiemu i godzącej w interesy Europy.

W tej sytuacji — pisze „Daily Worker” — nie mają racji ci publicyści i politycy, którzy przeciwstawiają się ustępstwu ze strony mocarstw zachodnich na rzecz Związku Radzieckiego.

Nie o ustępstwa w ścisłym tego słowa znaczeniu chodzi, lecz o naprawienie błędów, popełnionych w przeszłości. Ci, którym droga jest sprawa pokoju, powinni zorganizować kampanię i domagać się, aby rozmowy moskiewskie były prowadzone na zasadzie dobrej woli, zgodnie z obowiązującymi układami międzynarodowymi.

W kołach dobrze poinformowanych obserwatorów moskiewskich panuje przekonanie, że ostatnia konferencja wysłanników mocarstw zachodnich na Kremlu miała decydujące znaczenie, jeśli chodzi o sprecyzowanie postulatów obu stron pertraktujących w sprawie przyszłej konferencji „Wielkiej Czwórki”.

Narady wydają się mieć przebieg zadowolający. Opuszczając Kreml, pomimo zmęczenia, dyplomaci zachodni byli w nastroju optymistycznym. Obserwatorzy wyrażają pogląd, że tym razem obie strony sprecyzowały swe stanowisko w sprawie Niemiec. Mimo to, przewiduje się jeszcze co najmniej jedną konferencję.

Anglia i St. Zjednoczone uniemożliwiają porozumienie w sprawie redukcji zbrojeń

Dyskusja w Kom. Rady Bezp. ONZ

We wtorek Komisja Rady Bezpieczeństwa ONZ do sprawy zbrojeń, tzw. umownych przystąpiła na posiedzeniu publicznym w Nowym Jorku do rozpatrzenia referatu swego komitetu redakcyjnego.

Referat zawiera rezolucję brytyjską, przyjętą 26 lipca przez Komitet pod naciskiem delegacji amerykańskiej 9 głosami przeciwko 2 (Związek Radziecki i Ukraina).

Rezolucja brytyjska w szlaczny sposób uzależnia redukcję zbrojeń i sił zbrojnych od utworzenia sił zbrojnych ONZ, jak również od wprowadzenia międzynarodowej kontroli energii atomowej, od opracowania systemu „gwarancji” i nawet od zawarcia traktatów pokojowych z Niemcami i Japonią.

Podczas omawiania referatu na posiedzeniu Komisji, przedstawiciel ZSRR Malik złożył obszerną deklarację, w której poddał krytyce stanowisko delegacji brytyjskiej i amerykańskiej oraz szczegółowo uzasadnił propozycje radzieckie, przedstawione przezeń poprzednio na posiedzeniu komitetu redakcyjnego.

Następnie zabrał głos delegat Ukrainy — Manuilski. Stwierdził on, że propozycja radziecka o powszechnej redukcji i o uregulowaniu zbrojeń, złożona przez min. spraw zagr. Zw. Radzieckiego Mołotowa 26.10.1946 r. spotkała się z gorącym poparciem światowej opinii publicznej i dnia 14 grudnia 1946 r. po dyskusji została jednomyślnie przyjęta przez Generalne Zgromadzenie. Przedstawiając swą propozycję o powszechnej redukcji i o uregulowaniu zbrojeń, rząd radziecki miał na oku zbrojenia wszelkiego rodzaju włączając w to broń atomową, która podlegała zakazowi i usunięciu ze zbrojeń narodowych, jako broń masowego niszczenia, jako broń przeznaczona nie do obrony, lecz do agresji.

Następnie przedstawiciel Ukrainy zaznaczył, że rząd ZSRR popierał

powołanie do życia inspekcji, zajmującej się kontrolą zbrojeń. Jednakże inspekcja ta — mówił Manuilski — nie ma sensu, jeżeli ze strony amerykańskiej kwestionuje się sam zakaz broni atomowej wbrew bezpośrednim wskazówkom rezolucji Gen. Zgromadzenia o usunięciu broni atomowej ze zbrojeń narodowych.

Manuilski podkreślił, że podczas gdy w komisjach delegacji USA deklarowali gotowość USA do wykonania decyzji Zgromadzenia, odpo-

(Dokończenie na str. 2)

Debaty nad losem b. kolonii włoskich

W Londynie rozpoczęła się nowa sesja zastępców ministrów spraw zagranicznych czterech mocarstw, poświęcona sprawie przyszłości b. kolonii włoskich. Na sesji tej ma być wypracowane sprawozdanie, na którego podstawie Rada Ministrów Spraw Zagranicznych podejmie ostateczne decyzje co do dalszych losów tych kolonii.

Jeśli do dnia 15 września zastępcy nie osiągną porozumienia, całe zagadnienie będzie przekazane Generalnemu Zgromadzeniu ONZ.

Dwuletni plan gospodarczy w radzieckiej strefie okupacyjnej Niemiec

Po odniesionym zwycięstwie i podziale Niemiec na strefy, radzieckie organa okupacyjne stanęły wobec konieczności zorganizowania w swej strefie gospodarki, opartej na zasadach pokojowych i demokratycznych. Było to zadanie wielkie, trudne i odpowiedzialne.

Trudności narastały w miarę tego, jak uwidaczniały się tendencje mocarstw anglosaskich do podziału Niemiec na dwie części, co w sposób jaskrawy godziło zarówno w przebudowę demokratyczną kraju jak i w jego podstawowe interesy gospodarcze.

Największą trudność stanowiły i stanowią niedostateczne dostawy węgla, żelaza, stali i innych ważnych surowców ze stref zachodnich. Zagłębie Ruhry, które w życiu gospodarczym Niemiec, odgrywało zawsze doniosłą rolę, zostało podporządkowane wyłącznie interesom anglosaskich monopolistów.

Mimo to w życiu gospodarczym strefy radzieckiej zaszły od roku 1945 kapitalne przemiany. Dokonując je, administracja okupacyjna opierała się na elementach demokratycznych narodu niemieckiego, organizując je i mobilizując do oczekujących zadań.

Do takich zadań, należało w pierwszym rzędzie, podcięcie korzeni ekonomicznych tych warstw, które zawsze były ostoją militarystyki pruskiej, a w ostatnich latach inspirowały i popierały hitleryzm. A więc 6.837 majątków junkierskich i obszarowych o obszarze 2,5 milionów ha zostało rozparcelowanych pomiędzy 475 tysięcy gospodarstw chłopskich.

W rękach państwa znalazło się 99 proc. górnictwa, 54 proc. metalurgii, 41 proc. przemysłu maszynowego. W posiadaniu własności prywatnej zachowało się zaledwie 1,4 proc. urządzeń i środków komunikacyjnych, 0,3 proc. bankowości.

Przedsiębiorstwa znacjonalizowane, które stanowią 8 proc. ogólnej ilości przedsiębiorstw, dają 40 proc. produkcji przemysłowej w głównych jej działach.

Zasiewy zbóż w strefie radzieckiej

wynoszą 95 proc. stanu sprzed roku 1936. Poprawiło się też zaopatrzenie aprowizacyjne ludności, zwłaszcza pewnych kategorii pracowników, zasługujących na wyróżnienie ze względu na rodzaj pracy lub szczególną wydajność. W ciągu czterech miesięcy r.b. wzrosła o 30 proc. produkcja przemysłowa, w związku z czym uległo poprawie zaopatrzenie ludności w towary fabryczne.

Strefa radziecka utrzymuje stosunki handlowe z 19 krajami. Wymiana handlowa wykazuje tendencję stalego rozwoju.

Strefa radziecka przystępuje obecnie do realizacji dwuletniego planu gospodarczego, obejmującego lata 1949 — 1950. Plan ten został opracowany przez Socjalistyczną Partię Jedności (SED) i zatwierdzony przez Komisję Gospodarczą Strefy, na którą radziecka administracja w znacznym stopniu przełała swe kompetencje.

Myślą przewodnią planu jest dalsza

rozbudowa gospodarki strefy, rozbudowa oparta przede wszystkim na własnych siłach, bez uciekania się do pomocy kapitału międzynarodowego. Według przewidywań, stan ekonomiczny strefy radzieckiej winien się zbliżyć do stanu z roku 1936, jako tego roku, kiedy niemiecka machina gospodarcza nie była jeszcze całkowicie przestawiona na tory wojenne.

Realizacja planu będzie wymagała dużego wysiłku ze strony aparatu gospodarczego oraz klasy robotniczej tej strefy. Plan opiera się na trzech głównych czynnikach. Są to: 1) maksymalne wyzyskanie istniejącego potencjału gospodarczego; 2) wzrost wydajności pracy i 3) dalsza rozbudowa wymiany handlowej z ZSRR oraz krajami demokracji ludowej.

Doceniając niemiecki zmysł organizacyjny oraz niemiecką dyscyplinę społeczną, można mieć pewność, iż energia mas, skierowana na drogę odbudowy pokojowej zapewni planowi należyte wykonanie. J. W.

Walnę z polityką zastraszania i terroru zapowiada Henry Wallace

Kandydat partii postępowej na stanowisko prezydenta Henry Wallace, złożył przedstawicielom prasy oświadczenie, w którym ostro napiętnował prowadzone ostatnio dochodzenia w sprawie „działalności antyamerykańskiej” wielu przedstawicieli obozu postępowego.

Wallace stwierdził, że celem tej kampanii jest odwrócenie uwagi narodu amerykańskiego od aktualnych zagadnień, nierozstrzygniętych dotychczas przez partie rządzące. Kampania ta jest dalszym ciągiem polityki terroru, stosowanego przeciwko elementom postępowym, za którą odpowiedzialność ponoszą przywódcy obu partii, w tej liczbie również Truman.

„Dwupartijna polityka zastraszania” zdaniem Wallace’a, zmierza do całkowitej likwidacji swobód konstytucyjnych w USA i jest skutkiem bankructwa postulatów partii demokratycznej i republikańskiej zarówno w życiu wewnętrznym jak i na arenie międzynarodowej. Nawiązując do ostatnich wystąpień Trumana, Wallace podkreślił, że wypowiedzi prezydenta są całkiem sprzeczne z faktyczną działalnością jego partii i rządu.

Wallace oskarżył następnie mini-

stra sprawiedliwości Clarka o pozbawienie obywateli i organizacji amerykańskich praw przewidzianych przez konstytucję i stwierdził, że w chwili obecnej w Stanach Zjednoczonych prowadzona jest kampania represji przeciwko siłom postępowym, która nie miała dotychczas precedensu w historii kraju.

Wallace zapowiedział jednak, że partia postępowca będzie walczyła w dalszym ciągu przeciwko próbom zniesienia swobód obywatelskich i opanowania kraju przez reakcję.

—o—

Naruszenie rozejmu w Palestynie

Rząd Izraela złożył protest u przedstawicieli ONZ w Tel Avivie przeciwko temu, że arabskie posiłki w liczbie 200 ludzi wzmocniły garnizon Jerycha, a obserwatorzy ONZ nie usiłowali temu zapobiec.

W proteście zwrócono również uwagę na fakt, że egipskie władze w Aleksandrii skonfiskowały towary niewojskowe, znajdujące się na pokładzie amerykańskiego statku, a przeznaczone dla Izraela.

—o—

Pietro Nenni w Leningradzie

Pietro Nenni, przywódca socjalistów włoskich, przybył z Leningradu do Moskwy. Nenni spędził kilka dni w Leningradzie, gdzie szczególnie interesował się i zwiedził miejscowości związane z bohaterską obroną Leningradu.

—o—

Narady rządu francuskiego

W Paryżu zapowiedziano posiedzenie Rady Ministrów pod przewodnictwem prezydenta republiki, poświęcone przebiegowi rozmów moskiewskich,

Młodzież radziecka nie zna wyzysku panującego w krajach burżuazyjnych

Obrady M. K. M. P.

W drugim dniu obrad plenarnych Międzynarodowej Konferencji Młodzieży Pracującej, wygłoszone zostały koreferaty i odbyła się dyskusja w związku z тезami, jakie zawarte były w przemówieniach Bert William’a, Reneta Tesca i Jacquesa Denis’a, wygłoszonych w pierwszym dniu obrad plenarnych.

Przemawiali m.in. następujący delegaci: Klimow — imieniem młodzieży pracującej ZSRR, George Peagu — sekr. Zw. Młodzieży Robotniczej w Rumunii, I. Lugo — przedstawił Nar. Kom. Młodzieży Dem. Wenezueli, Kraba — sekr. Nar. Unii Młodzieży Dem. w Algierze, Stojan Bjelejac — przedstawiciel Kom. Nar. Zw. Ludowej Młodzieży Jugosławii, Cassin Jadwat — przedstawiciel Org. Młodzieży Pracującej w Afryce Płd., I. Pedrosa — reprezentant Młodzieży

Pracującej Brazylii oraz Zenon Wróblewski, który przemawiał w imieniu Zw. Akad. Młodz. Polskiej.

Delegat młodzieży pracującej ZSRR, Klimow, stwierdził, że z górą milion młodzieży robotniczej w ZSRR, pracując nad odbudową kraju, wypełnia swą pracę przedterminowo; a to dzięki temu, że żyjąc w warunkach państwa socjalistycznego, nie jest obiektem wyzysku pracodawcy i korzysta z pełni praw. Przed nami otwarte są drzwi wszystkich szkół technicznych i uniwersytetów — stwierdza Klimow. — 33 miliony dzieci uczęszcza do szkół powszechnych, 1.250 tys. pobiera nauki w średnich szkołach technicznych, a 750 tys. odbywa studia wyższe.

W przeciwieństwie do fałszywej propagandy krajów burżuazyjnych, w Związku Radzieckim prawa ludzi pracy nie tylko są ustawowo zapewnione, lecz również wykonywane w praktyce. Mamy pełne zabezpieczenie pracy, dzięki socjalistycznemu planowaniu produkcji, która wyklucza niebezpieczeństwo kryzysów i bezrobocia. Eksploatację pracy ludzkiej, prześladowania, klęski bezrobocia, młodzież na-

sza zna tylko z opisów literatury na tematy przeszłościowe.

Następnie delegat młodzieży radzieckiej, Klimow omówił politykę państw imperialistycznych, które przez akty jednostronne rozbijają współpracę mocarstw sprzymierzonych, mobilizując międzynarodową reakcję pod hasłami trzeciej wojny.

Przedstawiciele krajów kolonialnych: Kraba (Algier) i Jadwat (Afryka Płd.), poinformowali zebranych o położeniu młodzieży pracującej w koloniach państw kapitalistycznych. Podlega ona nie tylko wyzyskowi ekonomicznemu, ale nie ma żadnej ochrony pracy, opieki lekarskiej i kulturalnej i podlega dyskryminacjom rasowym.

Pierwsza rocznica proklamowania rządu ludowego w Grecji

W dniu 10 bm. naród grecki na pierwszą rocznicę proklamowania

W dniu tym w roku 1947 gen. Markos w imieniu naczelnego dowództwa armii demokratycznej opublikował pierwszy akt o charakterze konstytucyjnym. Jednocześnie naczelne dowództwo armii demokratycznej wzięło na siebie odpowiedzialność sprawowania rządów do dnia ukonstytuowania się tymczasowego rządu demokratycznego w Grecji.

Data ta jest początkiem nowego okresu historii ludu greckiego, który odąd stał się rzeczywistym państwem własnego kraju.

W ciągu minionego roku rady ludowe i ludowe trybunały sprawiedliwości pomogły ludności w przeprowadzeniu reformy rolnej, w zorganizowaniu życia społecznego i gospodarczego i przyczyniły się do odbudowy i rozwoju instytucji demokratycznych. W miarę zwycięstw armii demokratycznej wzmacnia się również siła i prestiż rad ludowych.

W pierwszą rocznicę utworzenia

terenach wyzwolonych obchodził rząd ludowy.

Władzy ludowej w Grecji cała ludność rejonów wyzwolonych jest skłonna wokół armii demokratycznej i z większym jeszcze entuzjazmem gotowa jest ponieść wszelkie ofiary dla zwycięstwa demokracji ludowej na całym terytorium Grecji.

RADIO — TELEFON TELEGRAF

● Ludność wsi Żywocice w powiecie fryszackim (Śląsk Cieszyński) postanowiła uczcić pamięć 34 bohaterów — Polaków, którzy w roku 1944 zostali tam zamordowani przez gestapo. Dnia 8 sierpnia br. odbyło się w Żywocicach uroczyste wmurowanie kamienia węgielnego pod pomnik.

● Poszukiwania za zaginionym przed 10 dniami na Atlantyku olbrzymim francuskim samolotem pasażerskim — trwają. Akcja samolotów kilku państw koncentruje się obecnie w rejonie Atlantyku, gdzie zauważono pływające szczątki samolotu.

● W myśl uchwały rządu ZSRR o wypłacie robotnikom zatrudnionym w górnictwie dodatkowego wynagrodzenia za wysługę lat, w jednym tylko obwodzie stalinowskim, górnikom wypłacono w r. b. przeszło 120 milionów rubli.

Reynaud niezadowolony z poprawek ograniczających jego dyktatorskie plany

Komisja finansowa Zgromadzenia Narodowego uchwaliła szereg istotnych poprawek do projektu Reynaud. W związku z artykułem 1, przyjęto zasadę, że zwolnienia urzędników nie mogą być w sprzeczności ze statutem urzędniczym. Odnosnie artykułu 2, uchwalono, że żadne przedsiębiorstwo znacjonalizowane nie może być przekształcone w towarzystwo mieszcane z udziałem kapitałów prywatnych, bez uchwały parlamentu.

Do końca bież. roku rząd ma wnieść projekt statutu przedsiębiorstw znacjonalizowanych.

Artykuły 3 i 4 ograniczone zostały w ten sposób, że świadczenia ubezpieczalni społecznej nie mogą być

zmniejszone, zaś przepisy mogące stać się pretekstem do ograniczenia praw strajkowych zostały uchylone.

W związku z artykułem 5 projektu odmówiono rządowi prawa decydowania drogą dekretu o wymiarze podatkowym.

Artykuł 5 przewidywał bardzo szerokie uprawnienia dla ministra finansów w dziedzinie gospodarczej. Reynaud stanowczo sprzeciwił się tej modyfikacji.

Anglia i USA uniemożliwiają porozumienie

(Dokończenie ze str. 1.)

wiedzialni amerykańscy mężowie stanu i działacze wojskowi oświadcza, że Stany Zjednoczone nie mogą się zgodzić na żadne ograniczenie swych zbrojeń.

Podczas gdy rząd radziecki dokonywał demobilizacji jednego rocznika za drugim i koncentrował wszystkie swe siły na pokojowej odbudowie gospodarczej — do Kongresu USA wpływały żądania nowych miliardów na zbrojenia i Kongres miliardów te asygnował.

Koła wojskowe USA — ciągnął Manuilewski — usiływały upożyczyć tę gorącą i niezasadniczą nieusprawiedliwioną wyścig zbrojeń. W tym celu kultywowały one usilnie legendę, jakoby Stanom Zjednoczonym groził potencjonalny agresor, jakkolwiek cały świat wie,

że nie ma państw, które by zagrażały Stanom Zjednoczonym, podczas gdy agresywne koła Stanów Zjednoczonych zagrażały całoci i niepodległości innych państw w różnych częściach świata.

Na zakończenie Manuilewski powiedział: „Delegacja ukraińska, obarczając delegację USA i Wielkiej Brytanii odpowiedzialnością za niewykonanie rezolucyj Generalnego Zgromadzenia z 24 stycznia i 14 grudnia 1946 r., wyraża pogląd, że praca Komisji w kierunku zredukowania i uregulowania zbrojeń powinna być kontynuowana z tym, że do kompetencji Komisji należy włączyć zakaz broni atomowej i zniszczenia zapasów bomb atomowych. Delegacja Ukrainy popiera propozycję rządu Związku Radzieckiego w sprawie redukcji i uregulowania zbrojeń”.

10 lat więzienia za antypaństwową propagandę

Rejonowy Sąd Wojskowy na sesji wyjazdowej w Opolu rozpoznał sprawę Gładkiego Maksymiliana, mieszkańca gromady Swierkla, po wiat Opole, oskarżonego o szerzenie propagandy antypaństwowej.

Przewód sądowy wykazał, iż Gładki kontaktował się z jeńcami niemieckimi, pracującymi w gromadzie Swierkla, którzy dostarczali mu ulotki, atakujące polskie granice na Odrze i Nysie. Oskarżony ulotki te powielał i kolportował.

Gładki skazany został na 10 lat więzienia.

Nauki płynące z Wystawy

Pokaz konstruktywnej pracy

Z Wystawy można wyciągać wnioski albo o znaczeniu zacieśnionym jedynie do samej Polski, albo też wnioski szersze, oświecające znaczenie tych ziem tak dla Polski jak i Niemiec, albo nawet wnioski o znaczeniu tych ziem dla gospodarki europejskiej.

O ile idzie o znaczenie Ziemi Odzyskanych dla Polski, to wystawa unaocznia bijące swą wymową fakty, że Polska na skutek wejścia w posiadanie Ziemi Zachodnich i północnych stanowi:

1) jednostkę geograficzną — dzięki posiadaniu dorzeczy Wisły i Odry, oparcia o Bałtyk i Sudety oraz zwartości terytorium, zbliżającą się obecnie do kształtu koła;

2) jednostkę narodową — wyrażającą się w rozpostarciu na obszarze całego państwa prawie wyłącznie ludności polskiej;

3) jednostkę polityczną — opartą na aktywności zjednoczonego pod względem politycznym Narodu Polskiego świadomego niebezpieczeństwa dostania się Europy środkowej pod kierownictwo niemieckie i zdecydowanego dlatego do przeciwstawienia się wszelkim siłami odnowieniu się dążeń Niemiec do wywierania hegemonii w tej części Europy.

4) jednostkę gospodarczą, wynikającą z wyposażenia Polski w większą niż przed wojną 1939—44 ilość skarbów naturalnych, większą ilość ośrodków przemysłowych i lepszą komunikację łącznie z większą ilością portów, dzięki czemu wytworzył się bez porównania korzystniejszy niż przed wojną stosunek między rolnictwem a przemysłem i między wymianą produkcji rolnej, a produkcją przemysłową.

TENDENCJE REWIZJONISTYCZNE W ŚWIEŁLE DOWODÓW

Twierdzenia te, postawione przez naukę polską już w podziemiach konspiracji, zostały rozwinięte w sposób naukowy przez Marię Kiełczewską w książce pt. „Podstawy geograficzne Polski współczesnej” i były stale uzupełniane przez naukę i przez publicystykę. Dopiero jednak Wystawa uwypukliła w sposób plastyczny tę olbrzymią rolę, jaką dla całokształtu naszego życia odgrywają Ziemie Odzyskane.

Robotnik rolny przodownikiem pracy

W państwowym majątku ziemskim Pass w pow. białskim na czoło wszystkich robotników rolnych wysunął się Stanisław Słowiński, który jest już dwukrotnym przodownikiem pracy. Wiosną br. za osiągnięcia w pracy przy zasiewach odznaczony został krzyżem zasługi.

Wystawa jest również atutem pierwszorzędnej wagi przeciwko rewizjonistycznym tendencjom niemieckim. Niemiecka propaganda z całą perfidną świadomością zaciemniania prawdy wyolbrzymia wartość tych ziem dla Niemiec, twierdząc, że bez nich Niemcy nie są w możności prowadzić gospodarki prawidłowej. A zwłaszcza, że są jakoby pozbawione możliwości wyżywienia się. Zamiast cytować cały szereg kontrargumentów wystarczy powołać się na te wykresy Wystawy, które wskazują, że cały prawie dochód społeczny tych ziem szedł w Niemczech na zbrojenia, podczas, gdy ziemie te w rękach polskich służyły wyłącznie celom produkcji pokojowej. Warto zwrócić uwagę na przykład na tablicę wskazującą, iż fabryka, która za czasów niemieckich produkowała armaturę dla łodzi podwodnych wytwarza obecnie narzędzia dla badań naukowych, lub że wytwórnia, która za czasów niemieckich produkowała gazy trujące, wytwarza dziś nawozy sztuczne dla rolników.

NIECH ZASTOSUJĄ WYMIANĘ

Mija się z prawdą podstawowe twierdzenie propagandy niemieckiej, że ich obecny obszar nie potrafi wyżywić całej ludności.

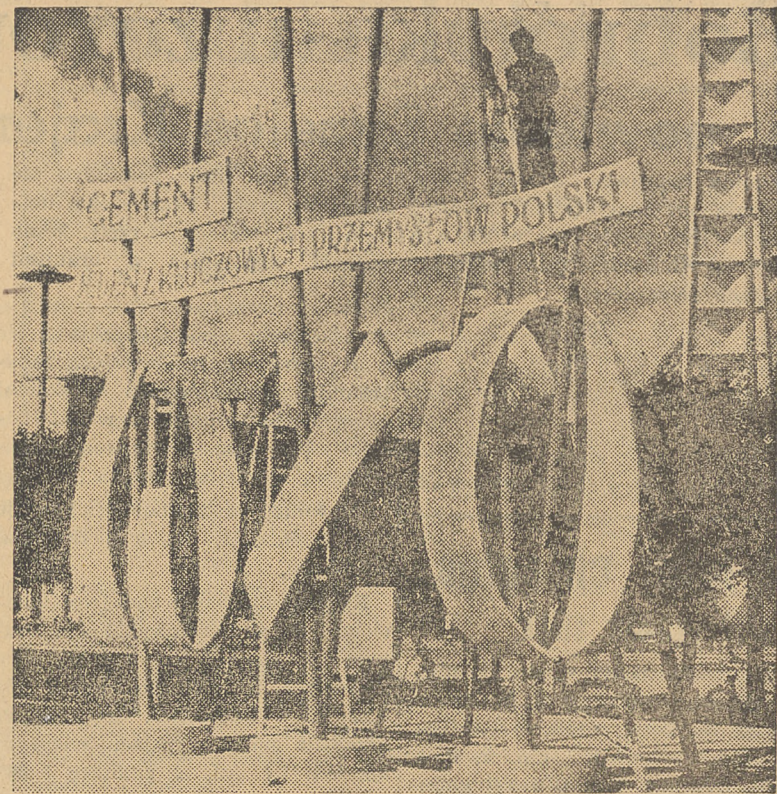
Gdyby jednak przez utratę tych ziem obniżyły się nawet możliwości wyżywienia Niemiec, to — za wzo-rem angielskim — Niemcy mogą wymienić z krajami rolniczymi nadwyżki produkcji przemysłowej na ziemiopłody. Do takiego przedstawienia niezbędne są jednak intencje pokojowe, których u Niemców nie można się było dopatrzeć. Szereg tablic bije wprost w oczy obrazami rozwijania przez Niemcy na tych ziemiach przemysłu zbrojeniowego, zamiast podnoszenia produkcji rolnej na możliwie najwyższy poziom.

Na tle dążeń Niemiec do ponownego zdobycia przez nich groźnej dla pokoju przedwojennej pozycji politycznej w Europie, tym dobitniej ujawnia się zdecydowana wola Polski, by ziemie te nie były zarzewiem wojny, lecz czynnikiem stabilizacji i pokoju w środkowej Europie. Wielką pod tym względem wymowę posiadają tablice uwypuklające znaczenie i rolę Odry, jako głównej arterii wodnej, wiążącej basen naddunajski z portami

polskimi, co ma szczególne znaczenie dla Czechosłowacji, dla której Polska ustanowiła nawet wolnocłową strefę w Szczecinie. Przykład zharmonizowania interesów gospodarczych Polski i Czechosłowacji oddziaływać będzie niewątpliwie i na inne państwa środkowo-europejskie, których związek z Polską oparty jest — jak to odnośne tablice wykazują — na naturalnych łącznościach o charakterze na wskroś pokojowym.

Każdy uważny widz opuszcza Wystawę z przekonaniem, że — dzięki Ziomom Odzyskanym — Polska stała się ośrodkiem konstruktywnej pracy w środkowej Europie, że zbliża, a nie rozdziela państwa naddunajskie, że staje się doniosłym instrumentem pokoju, że wreszcie na obszarze Śląska wyrasta ośrodek ciężkiego przemysłu i górnictwa, jako przeciwwaga zbrojówki niemieckiej w Zagłębiu Ruhry.

Dr Wojciech Tabor

Pawilon przemysłu cementowego na Wystawie Ziemi Odzyskanych we Wrocławiu.

Rokowania handlowe polsko-bułgarskie przyniosą korzyści obu narodom

W Warszawie rozpoczęły się rokowania handlowe pomiędzy przedstawicielami zainteresowanych ministerstw gospodarczych Polski a rządową delegacją bułgarską — pod przewodnictwem dyrektora Dep. Traktatów w Min. Przemysłu i Handlu, min. pełnomocnego inż. Henryka Różańskiego.

Delegacji bułgarskiej przewodniczy wiceminister handlu i aprowizacji Ben Petrowsky.

Rokowania polsko-bułgarskie mają na celu omówienie dotychczasowych wyników wymiany handlowej oraz zawarcie nowej umowy na okres od 1 września r.b. do końca 1949 r.

Wartość obrotów w ramach ostatnio zawartej umowy, wyniosła ok. 8 milionów dolarów po każdej stronie.

Wicemin. Petrowsky udzielił wywiadu przedstawicielowi SAP, w którym oświadczył m. in.:

W Warszawie jestem już po raz trzeci po wojnie. Obserwuję tempo odbudowy waszej stolicy, wierzę, że już niedługo Warszawa stanie się jednym z najpiękniejszych miast Europy, z czego dumną będzie cała Słowiańszczyzna.

W tej chwili aktualna jest sprawa rozszerzenia istniejącej już współpracy gospodarczej i wymiany towarowej pomiędzy obu naszymi krajami. Pragniemy nabywać w Polsce wyroby hutnicze, szyny i tabor kolejowy, maszyny rolnicze i przemysłowe, koks, chemikalia, tekstylia, wyroby porcelanowe i szklane oraz wiele innych towarów.

◆ Polsce natomiast ofiarowujemy

rudę ołowianą i cynkową, surowce skórzanе, tytoń, nasiona roślin oleistych, ryż, bawełnę, winogrona i wina lecznicze.

Mówiąc o sytuacji żywnościowej w Bułgarii, wicemin. Petrowsky stwierdził, że tegoroczne zbiory zbóż są wystarczające i zaspokoją na pewno potrzeby Bułgarii, bez takiej pomocy, jak tzw. „Plan Marshalla”.

Do 1 września nawozy sztuczne tylko dla matorolnych

Ministerstwo Przemysłu i Handlu zarządziło, w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa, by gminne spółdzielnie „Samopomoc Chłopska”, prowadzące w terenie sprzedaż nawozów sztucznych pod siew jesienny, sprzedawały nawozy w okresie do 1 września wyłącznie małym i średniom rolnym gospodarzom, posiadającym nie więcej, niż 12 ha ziemi.

Zarządzenie to wydane zostało w tym celu, by umożliwić zaopatrzenie się w nawozy w pierwszej kolejności mniejszym gospodarstwom, dla których uruchomione zostały ostatnio specjalne kredyty na kupno nawozów. Kredyty te rozprawdane są

W kraju naszym — ciągnie dalej wicemin. — nastąpiła już całkowita stabilizacja polityczna i gospodarcza. Po upaństwowieniu przemysłu, nastąpił rozkwit produkcji przemysłowej i obecnie pod kierownictwem premiera Dymitrowa posuwamy się szybko i zdecydowanie na przód w realizacji idei socjalistycznej.

◆ W toku obecnych narad warszawskich naszym wspólnym celem jest dobrobyt obu zaprzyjaźnionych narodów, podniesienie ich stopy życiowej oraz zapewnienie bezpieczeństwa i pokoju opartego na naszej wspólnej, słowiańskiej granicy — Odra, Nysa, Bałkany.

w terenie przez KKO i spółdzielcze kasy pożyczkowe.

Po 1 września nawozy sztuczne sprzedawane będą wszystkim zainteresowanym, niezależnie od wielkości posiadanych gospodarstw. Sprzedaż jest zupełnie wolna, nieograniczona żadnymi rozdzielnikami, ani przydziałami.

W akcji sprzedaży jesiennej zachowane zostały ceny, obowiązujące w poprzednim sezonie. Jest to tym bardziej korzystne dla rolników, że ceny zboża ustalono na poziomie prawie nie odbiegającym od wysokich cen przedwojennych.

MIĘDZYNARODOWE SUKCESY kinematografii polskiej

Dlaczego coraz więcej mówimy i piszemy o filmie? Dlatego, że w życiu kulturalnym każdego narodu, kinematografia odgrywa coraz większe znaczenie. Powiązana jest bowiem ze wszystkimi innymi gałęziami sztuki, a jednocześnie sięga swoim wpływem i swoimi potrzebami do innych dziedzin życia. Szybki rozwój kinematografii jest wymownym dowodem szybkiej odbudowy naszego życia kulturalnego.

Wiele zarzutów pada niejednokrotnie pod adresem polskiej kinematografii. Jesteśmy niecierpliwi. Chcielibyśmy, ażeby ta sztuka, mająca tak wielki wpływ na kształtowanie psychiki zbiorowej, zaspakajała wszystkie potrzeby jakie wiążemy z filmem. Dobrze się więc stało, że ostatnio na terenie międzynarodowym została

przez międzynarodowych specjalistów — filmowców, krótką filmową i szeroką opinię obcego społeczeństwa, stwierdzona wartość artystyczna i ideologiczna naszej twórczości filmowej.

W związku z 50-leciem czechosłowackiej kinematografii, zorganizowano na terenie tego kraju szereg imprez o znaczeniu międzynarodowym. W dniach od 17 lipca do 2 sierpnia r.b. w Mariańskich Łaźniach odbył się trzeci międzynarodowy festiwal filmowy. W związku z festiwalem w dniach od 17 do 22 lipca zorganizowano kongres Światowej Unii Filmu Dokumentarnego. W końcu lipca zorganizowano pierwszy w dziejach kinematografii światowej (w Zlinie na Morawach) międzynarodowy filmowy festiwal świata pracy. We

wszystkich tych imprezach brała udział i Polska, uzyskując szereg sukcesów. Na kongresie światowej Unii Filmu Dokumentarnego, postanowiono uznać Warszawę, jako miejsce stałej siedziby Międzynarodowej Unii Filmowców Dokumentarnych, a sekretarzem generalnym tejże Unii wybrano Polaka, Jerzego Toeplitza, zastępcę dyrektora „Filmu Polskiego”. Wybór Warszawy na stałą siedzibę wielkiej międzynarodowej organizacji stanowi dla Polski, niewątpliwie ważki dowód uznania opinii światowej dla naszego tempa odbudowy kraju i stolicy. Zagranica uznała, że Warszawa została już tak odbudowana, iż nie stoi na przeszkodzie, aby w niej mogły spokojnie i z pożytkiem pracować organizacje międzynarodowe. Jest to jednocześnie dowodem, że polski film dokumentarny zdobył uznanie świata. Budzi to w nas przekonanie, że dalszy jego rozwój zaspokoi te oczekiwania, jakie wiążemy z zadaniami kinematografii. Wierzymy, że film polski, dokumentarny i krótkometrażowy, będzie coraz wszechstronniej ilustrował nasze życie zbiorowe i coraz częściej ekipy techniczne i artystyczne „Filmu Polskiego” odwiedzać będą nasze wsie, utrwalając na taśmie pracę i życie rolnika.

Drugim wielkim sukcesem naszej młodej kinematografii była pierwsza wielka nagroda uzyskana na festiwalu w Mariańskich Łaźniach przez film „Ostatni etap”. Zwycięstwo naszego filmu było tym cenniejsze, że do konkursu stanęły najlepsze dzieła filmowe takich potęg, jak Zw. Radziecki, (który zresztą zdobył 5 nagród), Czechosłowacja, W. Brytania, USA i kilka innych państw. Również na festiwalu w Zlinie „Ostatni etap” zajął pierwsze miejsce. Został on przyjęty entuzjastycznie przez społeczeństwo czechosłowackie. Wobec tego, że pokazy w Zlinie odbywały się na t.zw. wolnym powietrzu, na amfiteatralnie zbudowanym stadionie, premierę „Ostatniego etapu” oglądało ponad 22 tys. osób. Na jednym tylko seansie. A film ten był wyświet-

lany kilkakrotnie. W Zlinie opinowali wartość wyświetlanych filmów robotnicy i pracownicy, członkowie związków zawodowych. Ich opinia zgodna była z opinią fachowców, którzy oceniali nasz film w Mariańskich Łaźniach.

Oba festiwale miały odmienny charakter od wszystkich dotychczasowych imprez tego rodzaju. Dawniej organizowano festiwale filmowe jako pokaz, poprzedzający transakcję międzynarodową. Festiwal w Mariańskich Łaźniach został zorganizowany pod hasłem — „walki o lepszego człowieka i doskonalszą ludzkość”. Miał więc wyraźny charakter ideowy. Toteż zwycięstwo naszego filmu posiada swoją wyraźną wymowę. Filmem „Ostatni etap” kinematografia polska wstąpiła na właściwą drogę walki o lepszego człowieka i doskonalszą ludzkość. Życzymy jej na tej, jedynie słusznej drodze, dalszych sukcesów.

L. Rubach

Bobrówka - wzorowa gmina w powiecie Strzelce Krajeńskie

Gmina Bobrówko, w pow. Strzelce Krajeńskie, może poszczycić się wspaniałymi osiągnięciami w każdej dziedzinie życia. Prawie cała ludność zorganizowana jest w SL, z wójtem i sekretarzem na czele. Mimo przewagi SL istnieje tutaj pełna zrozumienia współpraca z braćmi partiami robotniczymi.

Gmina liczy 3.700 mieszkańców na 16.400 ha ziemi. Ugorów już nie ma. Na wiosnę zlikwidowano ostatnie 1.200 ha. Na terenie gminy jest 8 majątków P. N. Z., 2 nadleśnictwa państwowe oraz 2 grupy parcelacyj-

no-osadnicze. Ludność składa się z osadników z Wielkopolski, repatriantów i autochtonów. Ci ostatni czują się bardzo dobrze wśród ludności przybyłej z innych województw.

Ożywioną działalność wykazuje Gm. Spółdz. S. Ch. z 2 sklepami wiejskimi.

Najważniejszym bodaj osiągnięciem było zorganizowanie szkolnictwa. W gminie jest 6 szkół 4-ro klasowych i jedna zbiorcza 7-mio klasowa w Bobrówku. Tę ostatnią urządziła gmina w pałacu, własnym kosztem 1,4 mil. zł gotówką i 380 tys. zł świadczeniami w naturze.

Gmina remontuje budynek oraz zarezerwowała 40 ha ziemi dla szkoły rolniczej. Wybudowano świetlicę gminną kosztem 400 tys. zł

W gminie są również 3 wzorowe pasieki, liczące po 40 — 60 uli i cały szereg mniejszych pasiek.

12-letni chłopiec wykrył ognisko stonki

Akcja zwalczania stonki ziemniaczanej na terenie pow. wolsztyńskiego przybiera wielkie rozmiary. Obecnie w akcji jest oprócz Pow. Kom. Ochrony Roślin, 9 kół gminnych, 4 miejskie i 120 kół gromadzkich. Zakupiono 2 opryskiwacze konne i 20 plecakowych. W ostatnich dniach wykrył ognisko stonki 12-letni Edmund Jungowski z Nowego Kramka. W nagrodę otrzymał od Pow. K. O. R. parę butów. (sz)

Pamiętki polskości

w starym ratuszu

W pięknym ratuszu wschowskim (budowany w r. 1556) zachowało się szereg cennych pamiątek dawnej polskości miasta. Burmistrz Wschowy ob. Ziętek znalazł na poddaszu ratusza portrety królów polskich. Dzisiaj portrety: Zygmunta II z r. 1588, 2 portrety Augusta Mocnego, Jana Kazimierza i Stanisława Augusta, zdobią

ściany sali posiedzeń Miejskiej Rady Narodowej.

Zbrano również spory zbiór starych pieczęci oraz okazałe tomy dawnych akt i dyplomów.

Czas, by jakiś historyk zabrał się do poszegregowania dokumentów i napisania monografii miasta. Burmistrz skarży się, że brak na ten cel funduszy.

Jesteśmy przekonani, że na te cele istnieją fundusze, trzeba tylko poszukać i zapakować. (sz)

Odbudowa Ziemi Lubuskiej postępuje coraz bardziej naprzód

Ruch budowlany na Ziemi Lubuskiej przybiera w ostatnim czasie na sile. Państwowe Przedsiębiorstwo Budowlane nr 6 w Gorzowie, zatrudniające ponad 600 pracowników, przeprowadza w ramach 150 milionów zł kredytu na terenie nowej elektrowni w Gorzowie prace budowlane, zatrudniając przy nich 400 robotników. W szybkim tempie odbudowuje się w Gorzowie w ramach kredytu 3,5 mil. zł szkoła podstawowa. Przeprowadza się remont gimnazjum krawieckiego i internatu dla tejże uczelni. W powiecie gorzowskim trwają prace

nad Odrą, przy czym kredyt na te prace wynosi 5 mil. zł.

W Kostrzynie nad Odrą są w toku prace budowlane dwóch gmachów: dla Państwowego Zarządu Dróg Wodnych i budynek administracyjny dla Urzędu Celnego. Na budowę tych obiektów przeznaczono 10 mil. zł kredytu. W Skwierzynie odbudowuje się budynki administracyjne Starostwa Powiatowego, w Sulechowie — szkołę podstawową, w Strzelcach Krajeńskich gmach Państwowego Liceum Pedagogicznego, w Kurowie i w Dobiegniewie budynki szkół powszechnych, a w powiecie rzepińskim trwają prace nad odbudową trzech wiejskich szkół podstawowych.

Kredyt na odbudowę powyższych obiektów wynosi ponad 10 mil. zł. W ramach odbudowy wsi Państwowe Przedsiębiorstwo Budowlane nr 6 w Gorzowie przeprowadza remonty budynków mieszkalnych w powiatach: skwierzyskim, gorzowskim i międzyrzeckim. W dyspozycji na ten cel jest 28 mil. zł kredytu. (x)

Co warto zobaczyć w Poznaniu?

TEATRY:
PANSTW. TEATR POLSKI — komedia Hennegina i Vebera — „Co dzień o piętej”, godz. 19.30
TEATR NOWY — na razie nie czynny.
TEATR KOMEDIA MUZYCZNA — „Krawiec w zamku”, godz. 20.00.

KINA:
APOLLO — „Guwernantka”, godz. 15.30, 18.00 i 20.30.
BAŁTYK — „W pogoni za mężem”, godz. 15.30, 18.00 i 20.30.
MUZA — „Okoliczności łagodne”, godz. 15.30, 18.00 i 20.30.
RIALTO — „Moja miła”, godz. 15.30, 18.00 i 20.30
WARTA — „Cienie przeszłości”, godz. 15.30, 18.00 i 20.30.
WARTA — „Program Aktualności”, godz. 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, w niedzielę od godz. 10.00, 11.00, 12.00, i 13.00.

Pomoc sąsiedzka działała w czasie żniw bardzo sprawnie. Jak twierdzi wójt, nie zmarnował się ani jeden kłos zboża. Na szczególne wyróżnienie w tej dziedzinie zasługuje administrator majątku P. N. Z., członek SL ob. Bańkowski Mieczysław, który jako pierwszy sprzątnął żniwa i zwiózł wszystko do stodoły

Administrator zespołu P. N. Z. w gm. Bobrówko, inż. Stuczyński, — również członek SL — wyhodował w swoim majątku wysoko kwalifikowane, a przede wszystkim niezachwaszczone zboża.

Nie wątpimy, że podobnych gmin jest na terenie naszego województwa więcej, ale gmina Bobrówko należy do tych, które mogą służyć za wzór w pracy polityczno-społecznej. (sz)

Opera Krakowska na Ziemi Lubuskiej

Zespół artystów Opery Krakowskiej wędrując Odrą do Szczecina zawitał na Ziemię Lubuską. 30 lipca w Gigacicach pod Zieloną Górą wystawiono operę Stanisława Moniuszki „Flis”, oraz balet „We sełe krakowskie”. 3 bm. odbyło się

Zarząd Miejski przemienił

piekarnię spółdzielczą na prywatną

W Strzelcach Krajeńskich istnieje dobrze prosperująca Spółdzielnia Spożywców „Dźwignia”, pow. stała w 1945 r. Ma ona w mieście 3 sklepy i 2 na wsi. Od początku istnienia prowadziła 1 piekarnię w Strzelcach Kr. Było jednak komuś nie na rękę, żeby spółdzielnia miała piekarnię, więc Zarząd Miejski eksmitował spółdzielnię z piekarni i przydzielił ją osobie prywatnej.

Zarząd Miejski forytuje w mieście bardzo słabo rozwijającą się inicjatywę prywatną, a spółdzielczość spycha do świadczeń dystrybucyjnych.

Na 2.400 mieszkańców miasta spółdzielnia zrzesza 520 członków. Obrót za pierwsze półrocze br. wynosił 49 mil. zł. Jest on wymownym dowodem, że „Dźwignia” na leżycie spełnia swoją rolę w dziedzinie zaopatrywania mieszkańców miasta w artykuły pierwszej potrzeby. Z korzyścią dla społeczeństwa

spełniałaby również swe obowiązki w dziedzinie produkcyjnej. Dziwne są więc praktyki Zarządu Miejskiego. (sz)

Bank Ludowy w Strzelcach Krajeńskich

Pow. Zw. Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” uruchomił pod własną administracją instytucję kredytową Bank Ludowy. Obok pięknie rozwijającej się K. K. O. jest więc w powiecie druga instytucja bankowa przy ZSCh.

Oby bank ten zdołał przełamać niewiarę chłopów do tego rodzaju instytucji. Może przyjdzie czas, że chłopci zrozumieją potrzebę składania swych oszczędności w bankach, bo istnieją one nie tylko do dawań kredytów, ale również i do pewnego lokowania gotówki. (sz)

Victoria Cruziana zakwitła

W palmiarni poznańskiej zakwitła egzotyczna roślina Victoria Cruziana, odznaczająca się ogromnymi liśćmi, dochodzącymi do dwóch metrów średnicy. Tłumy poznaników zwiedzających palmiarnię podziwiali piękny egzotyczny kwiat. (x)

TBS buduje internaty dla uczącej się młodzieży wiejskiej

Zywa i owocna działalność rozwija na terenie Wielkopolski Oddz. Woj. TBS. Zorganizowano już prawie wszystkie powiaty. Czynne są 52 koła gminne oraz pewna ilość kół przyszkolnych.

Prowadzi TBS 9 burs z około 500 wychowankami przede wszystkim ze wsi. Korzystają również z burs dzieci robotników i nauczycielstwa, a pierwszeństwo mają najbiedniejsi. Opłaty wynoszą od 1.000 — 2.500 zł. Bursy takie zorganizowano w Rawiczu, Lesznie, Śmiglu (pow. Kościan), Ostrowie, Izbicy Kujawskiej (pow. Koło), w Kole, Wschowie i Świebodzinie.

W stadium organizacji znajdują się: druga bursa w Świebodzinie oraz w Trzeczance. Towarzystwo ma przejąć również bursy samorządowe w Sempolnie (pow. Koło), w Pniewach (Szamotuły), Międzyrzeczu i Koninie.

Oddz. Pow. T. B. S. w Jarocinie zorganizował dla młodzieży swego

powiatu bursę w Poznaniu przy Wałach Leszczyńskiego.

W r. szk. 1947/48 korzystało ze stypendiów około 450 osób (po 2.000 zł).

Dzięki zezwoleniu Władz Szkolnych na nalepianie znaczków 5 zł i 10 zł na świadectwach i zaświadczeniach szkolnych, zwiększa się w b. r. fundusze Towarzystwa o przeszło 10.000.000 zł.

W planie jest budowa wielkich, nowoczesnych burs, w Poznaniu, Gnieźnie i Kaliszu.

Poza brakiem funduszy, do waż-

niejszych trudności należy brak pomieszczeń dla biura Oddz. Woj. W małym pokoiku pracuje 5 osób. Brak jest również lokalu na magazyn centralny służący do zaopatrywania burs terenowych.

Wiele do życzenia pozostawia także stosunek społeczeństwa do tej akcji. Z załamaniem stwierdzają działacze Oddz. Woj., że największe zainteresowanie pojawia się wówczas, gdy chodzi o otrzymanie stypendium lub miejsce w bursie. A przecież działalność Tow. godna jest ze wszelkich stron poparcia. (k)

Nad Wartą

ODKRYTO CMENTARZYSKA

We wsi Żydów, pow. Kalisz, robotnicy zajęci planowaniem wzgórza wykopali urny gliniane z czasów pogaństwa. Archeolog przybyły z Uniwersytetu Łódzkiego, stwierdził, że wieś Żydów jest starą osadą prastłowiańską. (tk)

KONSERWACJA DRÓG

Pow. Zarząd Drogowy w Jarocinie prowadzi od kilku tygodni naprawę i smołowanie szosy państwowej na odcinku Jarocin — Nowe Miasto. Tego rodzaju konserwacja szosy okazała się bardzo praktyczna i dość trwałą. (g)

ZAPISY DO LICEUM

Państwowe Liceum Ogrodnicze w Koźminie przyjmuje zapisy uczniów. Rok szkolny zaczyna się w dniu 15 września br. Nauka (bezpłatna) trwa 4 lata i uprawnia do uzyskania dużej matury. (sz)

SEKCJA NAUCZYCIELI

Sekcja nauczycieli ludowców na terenie Kalisza rozwija się pomyślnie. Ostatnio odbyło się ożywione zebranie na którym referaty wygłosili poseł SL Karpała i insp. szkolny Borzęcki. (tk)

OSTROŻNIE Z OGNIEM

W zagrodzie ob. Sikorskiego w Kapicku, pow. Wolsztyn, pożar strawił doszczętnie stodołę wypełnioną po brzegi tegorocznym zbiorem. Dzięki energicznej akcji ratowniczej ogień zdołano zlokalizować.

Przyczyna pożaru jest nieznana. W pow. żnińskim piorun spalił stóg i stodołę ze zbożem rolnika Ciemnoczółowskiego w Szelejewie. Szkody w obu wypadkach są wielkie. (sz)

ROZWÓJ SPÓŁDZIELNI GMINNEJ

Na terenie wsi Rososzyca, pow. Ostrów, istnieje Gminna Spółdzielnia S. Ch. Początkowo z braku gotówki i małego zrozumienia wśród miejscowej ludności, rozwijała się słabo. Dziś świetnie prosperuje dzięki energicznej pracy kierownictwa i Rady Nadzorczej, posiada już 6 punktów sprzedaży oraz dwie gorzelnie. (tk)

Dzisiaj chłopci garną się do nauki

— Mój dziad — pradziad nie ohoził do szkoły. Ja też nie umiem czytać i żyję, — to i tobie nauka jest niepotrzebna — mawiano dawniej na wsi i nie posyłano dzieci do szkoły.

Dzisiaj jest inaczej.

Onegdaj odbyło się w Jakowie Przygodzkim, pow. ostrowski, uroczyste założenie kamienia węgielnego pod nową szkołę powszechną.

W uroczystości wzięli udział oprócz przedstawicieli władz powiatowych i szkolnych liczni mieszkańcy okolicznych wiosek.

Chłopci doceniają dzisiaj znaczenie oświaty, garną się do niej i niejednokrotnie sami budują szkoły.

Nie może być ani jednego analfabety w kraju!

Odpowiedzialność karna nieletnich

Prawo karne nie jednakowo traktuje nieletnich i ludzi dorosłych.

Wobec dorosłych przestępców prawo karne stosuje karę, której zasadniczą cechą jest odwet, odpłata społeczna za naruszenie ustalonego porządku społecznego, połączona z pewną dolegliwością jak np.: pozbawienie sprawy wolności, mienia, czci obywatelskiej, w pewnych wypadkach nawet życia.

Nieletni natomiast wymaga nie kary, ale racjonalnego wychowania, opieki i pomocy.

Polski Kodeks Karny przewiduje, że nieletni od urodzenia aż do ukończenia 13 roku życia znajduje się w okresie **bezwzględnej nieodpowiedzialności**. Po ukończeniu 13 lat życia, aż do ukończenia 17 lat nieletni znajduje się w okresie **odpowiedzialności warunkowej**, to znaczy nie ulega karze, jeżeli w tym okresie popełni czyn zabroniony pod groźbą kary — bez rozeznania, to jest nie osiągnąwszy rozwoju umysłowego i moralnego w takim stopniu, aby rozpoznać znaczenie czynu i kierować swoim postępowaniem. Po ukończeniu 17 lat życia nieletni za popełnienie czynów, zabronionych pod groźbą kary, odpowiada tak, jak dorośli, — zaczyna się wówczas okres odpowiedzialności **bezwartunkowej**.

I. Do nieletnich, którzy przed ukończeniem 13 lat, oraz do tych, którzy w okresie czasu od 13 lat do 17 popełnili czyn zabroniony pod groźbą kary bez, rozeznania — sąd stosuje **środki wychowawcze**.

Środkami wychowawczymi są: **upomnienie, oddanie pod dozór** odpo-

wiedzialny rodzicom, opiekunom lub specjalnemu kuratorowi, oraz zarządzenie **umieszczenia w zakładzie wychowawczym**.

1. Najłagodniejszym środkiem wychowawczym jest **upomnienie**, stosowane przez sąd w sprawach, w których z uwagi na okoliczności i charakter nieletniego publiczne napiętnowanie postępków nieletniego przez sędziego wydaje się dostatecznym środkiem, wystarczającym do powstrzymania nieletniego od czynów przestępnych.

2. Przy oddaniu pod dozór odpowiedzialny, nadzieję na poprawę nieletniego mieć można gdy właściwie wybrano opiekuna. Osoby, którym sąd powierzy opiekę, muszą dokładać starań do moralnej, poprawy nieletniego. Osoby, które przyjęły dozór odpowiedzialny muszą mieć na uwadze, że w wypadku nienależytego pełnienia obowiązków, grozi im odpowiedzialność karna z art. 17 prawa o wykroczeniach, przewidująca karę aresztu do 1 miesiąca i grzywnę do 10.000 zł.

3. W wypadku specjalnie widocznego zaniedbania wychowania nieletniego, sąd, uznając, że nie będzie celowym zastosowanie do nieletniego upomnienia, czy oddania pod dozór, — zarządza **umieszczenie nieletniego w zakładzie wychowawczym**. W zakładzie wychowawczym nieletni wdrażany będzie do systematycznej pracy specjalnymi metodami wychowawczymi. Zakład wychowawczy winien urobić charakter nieletniego.

II. Inaczej postępuje sąd z nieletnimi, którzy po ukończeniu 13 lat, a przed ukończeniem 17 lat, dopuścili się z rozeznaniem czynu zagrożonego karą — a więc osiągnęli już należyty rozwój umysłowy i świadomość, że czyn ich zasługuje na potępienie, że jest szkodliwy i niedozwolony. Tych nieletnich sąd skazuje na **umieszczenie w zakładzie poprawczym**.

Nieletni przebywa w zakładzie poprawczym do 21 roku życia. Jeżeli

jednak nieletni sprawuje się dobrze, to może być wcześniej zwolniony z zakładu poprawczego. Sąd może również dojść do przekonania, że z uwagi na charakter nieletniego, warunki jego życia i otoczenia oraz okoliczności przestępstwa — umieścić nie go w zakładzie poprawczym nie jest celowe i można w stosunku do niego zastosować środki wychowawcze, jak: dozór odpowiedzialny, lub umieszczenie w zakładzie wychowawczym.

Sąd może również zawiesić umieszczenie w zakładzie poprawczym tytułem próby na czas od 1 roku do 3 lat. Czyn popełniony przez nieletniego nie może być jednak zbrodnią, zagrożoną karą śmierci lub dożywotniego więzienia. W okresie zawieszenia sąd musi zastosować względem nieletniego środki wychowawcze, jak umieszczenie w zakładzie wychowawczym lub oddanie pod dozór odpowiedzialny. Jeżeli w okresie próby nieletni źle się sprawuje, dopuszcza się nowych przestępstw, uprawia włóczęgostwo lub żebractwo, przebywa w podejrzanym towarzystwie — sąd na wniosek osób zainteresowanych lub z urzędu odwołuje zawieszenie i może umieścić nieletniego w zakładzie poprawczym.

Istotnym celem zakładu poprawczego jest poprawa nieletniego, to też, gdy nieletni, przebywając w zakładzie, wykaże, że cel ten został osiągnięty, zarząd zakładu poprawczego sam, lub za zgodą sądu, zarządza warunkowe zwolnienie wychowanka na czas określony. W tym czasie warunkowo zwolnionym opiekuje się wyznaczony w tym celu kurator.

Po upływie okresu warunkowego zwolnienia, o ile nie nastąpiło odwołanie, lub jeżeli warunkowo zwolniony ukończył 21 rok życia — skazanie na umieszczenie w zakładzie poprawczym uważa się za niebyłe, co powoduje usunięcie wszelkich zapisów o skazaniu z rejestrów karnych.

Co należy wiedzieć o obowiązku społecznego oszczędzania

Obowiązek społecznego oszczędzania wprowadzony został ustawą z dnia 30 stycznia 1948 roku, ogłoszoną w Dzienniku Ustaw nr 10 z dn. 27 lutego br.

Obowiązkowi temu podlegają, między innymi, także i podatnicy podatku gruntowego, a mianowicie te osoby, które opłacają podatek gruntowy od podstawy opodatkowania, przekraczającej 60 kwintali żyta.

Stawki oszczędnościowe dla podatników podatku gruntowego określone zostały rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 1948 roku, jak następuje:

Podatnicy podatku gruntowego opłacający podatek od podstawy opodatkowania ponad 60 kwintali do 100 kwintali żyta wnoszą tytułem wkładu oszczędnościowego 40 proc. wymiaru podatku gruntowego za rok 1948, a podatnicy, opłacający podatek od podstawy opodatkowania ponad 100 kwintali — wnoszą 45 proc. wymiaru podatku gruntowego za rok 1948 tytułem wkładu oszczędnościowego.

Sumy wpłacone gromadzone są w Społecznym Funduszu Oszczędnościowym.

Uczestnicy Funduszu, którzy całkowicie wpłacili roczne wkłady oszczędnościowe, mają prawo do otrzymania pożyczek inwestycyjnych,

dla dokonania inwestycji, objętych państwowym planem inwestycyjnym.

Obowiązku społecznego oszczędzania nie można traktować, jako obowiązku podatkowego, bowiem wniesione wkłady stanowią własność tego kto je wniósł, i wkłady te podlegają zwrotowi w określonych wypadkach.

Częściowy zwrot wkładu oszczędnościowego następuje w razie zajścia ważnych wydarzeń w życiu osobistym uczestnika jak np.: śmierć członka rodziny, zawarcie związku małżeńskiego, narodziny dziecka, wypadek, okaleczenie, utrata zdolności do pracy i t. p.

Całkowity zwrot wkładu następuje w wypadku śmierci uczestnika, dożycia 65 roku życia, lub całkowitej utraty zdolności do pracy.

Rolnicy mają prawo do częściowego zwrotu wkładu oszczędnościowego jeżeli kształcą dzieci poza domem, a także w wypadku strąt w inwentarzu, klęsk żywiołowych i t. p.

Obowiązek społecznego oszczędzania gromadzi fundusze na cele pożyteczne inwestycyjnych, a nadto zabezpiecza uczestników społecznego oszczędzania na wypadek nieszcześcia. Pożar, choroba, czy kalectwo nie zastanie nikogo nieprzygotowanym, bowiem sumy zaoszczędzone ratować będą w biedzie.

„Stały Czytelnik“ St. Dymarski. W sprawie swrotu i przeliczenia długu przedwojennego może zastępować rodziców brat przy nich zamieszkały. Stosownie do art. 85 K. P. C. rodzice mogą podpisać bratu pełnomocnictwo tej treści, że upoważniają syna swego do prowadzenia sprawy przeciwko ich dłużnikowi. Pozew należy skierować do sądu grodzkiego, właściwego dla miejsca, w którym mieszka dłużnik, czyli osoba pozwana. Do pozwu należy przedłożyć wszelkie posiadane dowody, pokwitowania itp. Od setki nie powinny przekraczać 12 proc. w stosunku rocznym. Jak już wielokrotnie pisaliśmy nie ma ustawy waloryzacyjnej, a sąd, ustalając ile strona winna ma zapłacić wierzycielowi, bierze w każdej sprawie pod rozwagę warunki gospodarstwa obu stron i ustala dla każdej sprawy mnożnik.

„Filipczak — bimber“. To co piszecie, że zacier i aparatura została Wam podrzucona, nie ma już obecnie znaczenia, jeżeli wyrok skazujący Was na grzywnę w sumie 23.000 złotych jest już prawomocny i przychodzi do Was wezwania o zapłatę tej sumy. Jeżeli nie jesteście w stanie zapłacić, a jesteście nadal przekonani, że padliście ofiarą pomyłki — możecie próbować napisać podanie o łaskę za pośrednictwem sądu, który wydał wyrok skazujący.

Józef Solarek. List Wasz przekazujemy do Ministerstwa Obrony Narodowej.

„Turbacz“. Podanie o zmianę nazwiska należy skierować do starostwa, w okręgu którego się mieszka. Starostwo przeprowadza postępowanie wyjaśniające, po czym podanie przekazuje do województwa, które wydaje orzeczenie w sprawie zmiany nazwiska. Noszenie nazwiska o brzmieniu niepolskim jest ważną przyczyną, uzasadniającą podanie o zmianę jego brzmienia. Bliższe przepisy znajdziecie w dekreście z dnia 10 listopada 1945 roku o zmianie i ustalaniu imion i nazwisk (Dziennik Ustaw nr 56, poz. 310 z 1945 roku).

„Pokrzywdzona“ Irena G. Matka ma prawo dowolnie rozporządzać majątkiem własnym. Majątek pozostały po Waszym ojcu nie podlega zarządowi matki. Powinniście przeprowadzić postępowanie spadkowe po ojcu i wylegitymować siebie i rodzeństwo w częściach równych do spadku po ojcu. Matce Waszej przysługiwać będzie prawo dożywotniego użytkowania, z majątku pozostałego po ojcu, takiej części, jaka przypada na każde dziecko. Po zakończeniu postępowania spadkowego, należy przeprowadzić postępowanie działowe. Z uwagi na to, że zagospodarować się na gruncie po ojcu, najpewniej sąd przyzna Wam ten grunt, a rodzeństwu spłaty. Przewidzieć, jak wypadną działy, nie możemy.

„Spadkobierca“ H. M. Jeżeli do roszczeń rodzeństwa, zatajając, że istnieje inni spadkobiercy — nieletnie dzieci, przeprowadziło postępowanie spadkowe, wylegitymowało się do spadku i pewne nieruchomości sprzedało, zabierając dla siebie sumy uzyskane ze sprzedaży — działanie takie jest bezprawne i wyrażnym działaniem na szkodę nieletnich spadkobierców. Jeżeli obecnie ci, którzy już część spadku spieniężyli, pragną uczestniczyć w podziale pozostałości — powinni rozliczyć się z sum już uzyskanych, i korzystać już przez nich uzyskane ze spadku, powinny być zaliczone na ich udział w spadku.

Sprawę podzielnosci tych placów musicie sami sprawdzić, lub za pośrednictwem inżyniera geometry

w zarządzie miejskim w wydanie pomiarów.

„Zaginiony“ Wł. Korpiej. W sprawie zaginięcia syna złożyć zameldowanie do prokuratora Sądu Okręgowego w Legnicy.

„Wysiedlony inwalida 1939“. Podatek dochodowy płaci się od uzyskanego dochodu. Stan inwalidztwa nie ma wpływu na wymiar podatku dochodowego. To samo odnosi się do obowiązku wykupienia karty rejestracyjnej.

Bednarek Antonina. W sprawie wypłaty należnej renty inwalidzkiej powinniście zwrócić się do Biura Konsularnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Warszawie, Al. I Armii Wojska Polskiego 23, załączając posiadane dowody i dokumenty, na podstawie których przed wojną renta ta przekazywana Wam była z Francji.

„Paulina“ z Raczek. O wypłatę renty zwróćcie się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie, opisując okoliczności sprawy i powołując się na świadków, których nazwiska i adresy należy wskazać w podaniu.

Jan Królak. Piszecie, że jesteście ciągle wyznaczani na podwoły, przy czym podwoły przydziela się osobom, które żadną miarą nie są uprawnione do jej otrzymania. Ponieważ gminna rada narodowa jest do kontrolowania, — złożyć do niej zażalenie.

Bol. Supel. Towarzystwa ubezpieczeń nie wypłacają odszkodowań za budynki spalone w czasie wojny i wskutek działań wojennych.

„Zdecydowana“. Pozew z żądaniem orzeczenia rozwodu wnosi się do sądu okręgowego, właściwego dla miejsca zamieszkania strony pozwanej. Jeżeli więc mąż Wasz zamieszkał w Lublinie, powinniście pozew wnieść do Sądu Okręgowego w Lublinie. Sąd orzeknie rozwód, jeżeli uzna, że względ na dobro niepełnoletnich dzieci, pochodzących z tego małżeństwa, nie stoi temu na przeszkodzie, oraz stwierdzi stały rozkład pożycia małżeńskiego, w szczególności, że jedno z małżonków dopuściło się cudzołóstwa, albo opuściło wspólne miejsce zamieszkania bez słusznej przyczyny od roku, albo nawet ze słusznej przyczyny, jeżeli w ciągu roku od jej ustania nie powrócił. Z chwilą orzeczenia rozwodu ustają wszelkie prawa oraz obowiązki małżonków. Każde z małżonków odbiera swój własny majątek, a zyski i straty wspólnego majątku dzielą się w stosunku do części każdego z nich.

Józef Krupiński. Instytucje, do których się zwracaliście o wypłatę odszkodowania za poniesione straty w czasie wojny odpowiedzialny Wam zupełnie słusznie. Nic w tej sprawie do dodania nie mamy. Wniosek egzekucyjny skierujcie do komornika.

„Gromada Cukrówka“. Z czynności scaleniowych, dokonanych w okresie okupacji mogą być uwzględnione tylko te czynności, które odpowiadają przepisom ustawy z dnia 31 lipca 1923 roku, a nie mają charakteru orzeczeń. Jeżeli w to ku scalenia, przeprowadzonego przez władzę okupacyjną, zostały przeprowadzone czynności krzywdzące uczestników scalenia należy skierować do właściwej władzy administracyjnej powiatowej zażalenie. Jeżeli zażalenie takie nie zostało wniesione do dnia 22 kwietnia 1951 roku faktyczny stan posiadania zaistniały w wyniku czynności scaleniowych przeprowadzonych w czasie okupacji, podlega zatwierdzeniu.

RADIO

CZWARTEK, 12 SIERPNIA

6.00 Sygn. czasu i pob. młodz. 6.15 Dz. por. 6.30 Muz. z płyt. 7.00 Skróty dz. por. 8.20 Powieść. 8.35 Muz. 12.04 Dz. pol. 12.25 Serenady. 12.45 Porad. dla wsi. 13.00 „Melodie ludowe“. 13.45 „Kompozytor tygodn.“. 15.30 Aud. dla dzieci. 15.50 Muz. lekka. 16.00 Dzień popoł. i „Ulubione melodie“. 17.00 Odczyt. 17.15 Polska pieśń masowa. 17.45 Popul. muz. symf. 18.00 „Mówi WZO“. 18.10 Fragmenty Verdiego. 20.00 „Sen nocy warszawskiej“. 20.29 Płyty. 20.40 Muz. lekka. 21.00 Dz. wiecz. 22.00 Muz. z płyt. 22.40 Olimpiada. 23.00 Ost. wiad. 23.10 Muz. tan. 23.30 Hymn.

KUPON nr 40

uprawniający do otrzymania bezpłatnej porady prawnej w najbliższym numerze **DZIENNIKA LUDOWEGO**

IMIĘ I NAZWISKO .....

ADRES .....

HASŁO POD JAKIM NALEŻY UMIEŚCIĆ ODPOWIEDZ:

UWAGA: wyciąć i dołączyć do listu.

ADRESOWAC: Redakcja „Dziennika Ludowego“ — Porady Prawne Warszawa, ul. Bagatela 12.

Z wystawy przemysłowo-rolniczej

w Częstochowie

Pierwszą wystawę zorganizowaną w roku ubiegłym w Częstochowie odwiedziło 250 tysięcy ludzi.

Te dane są najlepszą odpowiedzią na pytanie, czy trafną rzeczą było organizowanie w roku bieżącym takiej imprezy, licząc się z tym, że powszechne zainteresowanie skupia dziś gigantyczna Wystawa Ziem Odzyskanych.

Mijając pomnik robotnika z emblematami przemysłu i rolnictwa nie bez obaw przekraczałem bramę wystawy. Przyszycy do charakteru regionalnych imprez poczułem przypływ osobistych uprzedzeń. Czy twórcy wystawy potrafią sprostać zadaniu zainteresowania nią głównego odbiorcy, na jakiego liczą — chłopca?

Pierwsze uprzedzenia przysły już po obejrzeniu Pawilonu Sztuki Ludowej, w którym zebrano eksponaty Muzeum Przemysłu Ludowego w Krakowie i Muzeum Ziemi Kieleckiej. Z pawilonu tego chłop polski wyjdzie z pełną satysfakcją, że wkład jego do kultury artystycznej jest nie mniejszy od jego wkładu w życie gospodarcze.

Dalsze uprzedzenia ustąpiły w pawilonach samorządu terytorialnego, spółdzielczości, przemysłu państwowo-przemawiającego do wyobraźni wywego i prywatnego. Nie cyfry, nie kresy i plansze, ale żywe, interesujące dobrze eksponaty obrazowały nasz dorobek gospodarczy.

Rolnictwo, któremu poświęcono 2/3 wystawy, znalazło swój wyraz w tak plastycznie ujętym zrozumieniu zainteresowań wsi, że wszystkie początkowe uprzedzenia ustąpiły miejsca zachwytości.

Szereg pomysłów wykonanych stoisk i eksponatów w 7 pawilonach obrazowało w formie popularno-dydaktycznej całą nowoczesną wiedzę rolniczą, uprawę i nawożenie, siew, gleboznawstwo, hodowlę zwierząt.

Dane o ogólnym rozwoju rolnictwa zostały umiejętnie wplecione w interesujące eksponaty i niewątpliwie zo-

staną przez widza przyjęte z zacięciem.

Półka pokazowe zaznają rol- nika z mało znanymi gatunkami ro- ślin, godnymi specjalnego zalecenia ze względu na ich wyjątkowość. Kon- trastowe uprawy* pól pozwolą na porównanie żywych eksponatów — przy których użyto selekcyjnych PZHR-owskich nasion i nawozów sztucznych z polami uprawianymi za- cofanym systemem.

Obok stoi ekonomiczna zagroda wiejska z kanalizacją i elektrycznym urządzeniem z napędem własnego dy- nama o sile 15 W z wiatraczką, a przy tym wzorowo urządzone ogródki i pasieka. Wszystko obliczone na średnio-rolne gospodarstwo.

Kiermasz wystawowy pozwoli zwie- dzającemu zaopatrzyć się w tanie artykuły naszego przemysłu.

Reasumując trzeba stwierdzić, że twórcy wystawy osiągnęli cel zamie- rzony. Jest ona żywym elementarzem rolnictwa i przyczyni się niewątpli- wie do upowszechnienia wiedzy rol- niczej oraz potrafi wzbudzić zainte- resowanie naszymi gospodarczymi o- siągnięciami.

Zb. Soluba

Ogólnopolska odprawa inspektorów uprawy roli i roślin

W dniu 7 bm. odbyła się w Za- rządzie Głównym ZSCH w Warsza- wie ogólnopolska odprawa inspek- torów uprawy roli i roślin, która miała na celu omówienie transportu i dostaw zbóż na wieś oraz sprawne zorganizowanie rozdziału zbóż kwa- lifikowanych.

Według sprawozdań poszczegół-

Uniwersytet Ludowy

w Samotnej Skale

Z inicjatywy Powiatowej Rady Na- rodowej, w poniemieckim pałacu w Samotnej Skale, pow. Lwówek, zo- stanie wkrótce uruchomiony Uniwer- sytet Ludowy

TABELA WYGRANYCH 53 LOTERII

3-ci dzień ciągnięcia 4-tej klasy

Wygrane po 500.000 zł padły na Nr Nr 4674 w Warszawie; 40874 52475 w Łodzi; 87849 w Poznaniu.

Wygrane po 300.000 zł padły na Nr Nr 2008 w Częstochowie; 35734 46549 84269 w Poznaniu; 38003 w Ło- dzi; 57646 w Sremie.

Wygrane po 200.000 zł padły na Nr Nr 47260 w Warszawie; 71000 w Ło- dzi.

Wygrane po 100.000 zł padły na Nr Nr 7060 24096 30092 31648 49718 53108 56001 61339 67379 72763 83947.

Wygrane po 50.000 zł padły na Nr Nr 7452 11683 16491 37465 45701 58004 67653 76534 76541 81357.

Wygrane po 20.000 zł padły na Nr Nr 589 15601 16141 16468 17699 19039 19343 24910 26182 28945 28973 31036 35879 37384 43455 47077 49806 49969 50619 51415 57179 59388 59652 60143 60997 61214 62788 63150 66338 66661 67954 64088 72412 72598 73812 76476 77346 79538 80545 81186 81556 81750 82412 83254 86948.

Wygrane po 10.000 zł padły na Nr Nr 106 1341 1475 1886 2000 2137 2149 2712 2745 3954 4141 4536 4697 6028 7292 8260 8787 8944 9692 10442 10969 11899 12661 13831 14184 14341 14536 14605 15278 15809 16173 17128 17425 17676 17879 18204 18633 19498 20084 20100 20269 20832 23547 25456 26358 27692 27249 28460 28594 29167 29506 29826 30457 30753 30813 32703 33223 34118 35412 35905 36944 37686 37719 38221 38914 39047 39263 40951 41902 42899 43174 43509 44411 45399 45664 46167 46785 47219 47364 47726 48484 48711 49914 50003 50675 51395 51505 51581 53100 54260 56196 56825 57306 57968 59387 59713 59832 60084 61231 61429 63727 64539 64631 65224 65635 66125 67387 67434 68068 70347 70643 71587 72186 73630 74675 76195 76297 76820 76878 76894 77050 78516 78852 78913 78961 79552 79641 79744 80802

Dalszy ciąg wygranych po 4.000 zł podany będzie jutro

Olimpiada

Dzień polskich triumfów

Wtorek 10 b.m. był dla nas szczęśliwy. Wszyscy Polacy startujący w tym dniu na Igrzyskach Olimpijskich, odnieśli zwycięstwa. Wszyscy to znaczy bokserzy i szermierze. Na ka-

jarkarzy musimy jeszcze jeden dzień poczekać.

Z naszych bokserów startowali Antkiewicz i Szymura. Pomimo groź- nych zapowiedzi „bombardier” dał sobie dobrze radę z długorękiem, czar-

nym Peruwiańczykiem Arcilą, a Szy- mura wygrał z Hindusem Joachimem.

Szermierze również na razie się „trzymają” i po zwycięstwach nad Turcją i Austrią zakwalifikowali się do ćwierćfinału.

SZERMIERKA

SZABLA ZESPOŁOWO

Pierwsza runda eliminacyjnego turnieju szermierczego w szabli w konkurencji drużynowej rozegrana została w 6-ciu grupach, z których po 2 zespoły zakwalifikowały się do następnej rundy. Drużyna polska walczyła w grupie trzeciej razem z Belgią i Turcją. Polska zwyciężyła Turcję w stosunku 11:5 i wobec po- rażki Turcji z Belgią w stosunku 2:9 obie zwycięskie drużyny Polska i Belgia zakwalifikowały się do dru- giej rundy turnieju.

Dalsze spotkania pierwszej rundy przyniosły następujące wyniki: w grupie I Dania oddała obydwa spot- kania w. o. W grupie drugiej Hol- landia wygrała z Kanadą 13:3, któ- ra przegrała również z Włochami 1:9. Z grupy czwartej wyeliminowa- ny został Meksyk po porażkach z Egiptem 3:13 i z Czechosłowacją 2:9. W grupie piątej wyeliminowa- na została Szwajcaria, przegrywając z Austrią 2:14 i z Francją 1:9. Z grupy VI do dalszych walk zakwali- fikowały się USA i Argentyna.

Ćwierćfinałowe spotkania w szabli w konkurencji drużynowej przyniosły duży sukces drużynie polskiej, która zakwalifikowała się do półfinału.

Szermierze polscy znaleźli się w jednej grupie z Francją i Austrią. Dwie drużyny z każdej grupy kwalifi- kowały się do półfinału. Z grupy IV weszła Francja, po zwycięstwie nad Austrią 10:6 i Polska, która w spotkaniu z Austrią osiągnęła równą ilość zwycięstw 8:8, lecz wygrała spo- tkanie lepszym stosunkiem trafień — 59:55.

W ćwierćfinale drużyny podzielone zostały na 4 grupy, przy czym 4 ze- społy na podstawie formy wykazanej w pierwszych eliminacjach zostały rozstawione. Wśród rozstawionych znalazła się Polska obok Argentyny, Węgier i Włoch.

BOKS

WAGA PIÓRKOWA

W drugiej rundzie turnieju bok- serskiego w wadze piórkowej repre- zentant Polski Antkiewicz zakwali- fikował się do ćwierćfinału, zwycię- żając zdecydowanie na punkty Peruwiańczyka Garcia Arcila. Wal- ka prowadzona była w szybkim tem- pie. Peruwiańczyk okazał się bardzo wytrzymałym bokserem, jednak z trudem wytrzymał walkę do końca, będąc w III rundzie trzykrotnie na deskach.

Pozostałe spotkania: Nunez (Ar-

gentyna) wygrał na punkty z Cide- lą (Chile), Kerschbaumer (Aus- tria) wygrał na punkty z Verdeu- benem (Hiszpania), Johnson (USA) wypunktował Alvesa (Uru- gwaj), Sepherd (Pld. Afryka) po- konał na punkty Ammiego (Fran- cja).

WAGA PÓLCIEŻKA

Walka Szymury z Joachimem (In- die) stała na ogół na słabym pozio- mie. Hindus niższy od Polaka, lecz bardziej krepy nie reprezentował wysokiej klasy. W pierwszym star- cie Szymura jest stale w ataku. Hin- dus jest w defensywie, bijąc jedy- nie rzadko lewym sierpem. Obaj za- wodnicy wpadają stale w kłince. Starcie kończy się lekką przewagą Szymury. Drugą rundę rozpoczyna Polak atakami lewym prostym, Hin- dus dąży do zwarcia, w którym sta- le przytrzymuje Polaka. Szymura nie potrafi utrzymać przeciwnika na dystans, a poza tym sygnalizu- je ciosy i jest zbyt powolny. W trze- ciej rundzie walka jest w dalszym ciągu chaotyczna i na niskim po- ziomie. Sędzia zwraca dwukrotnie uwagę Joachimowi za przetrzymy- wanie. Szymura stara się prowa- dzić walkę na dystans, w dalszym ciągu częściej trafia i zapewnia so- bie zdecydowane zwycięstwo na punkty.

Sensacją trzeciego dnia turnieju była porażka mistrza Europy w wa- dzie półciężkiej Holendra Quenten- meyera z Argentczykiem Cia.

Piłka nożna

SZWECJA — DANIA 4:2 (1:1)
Półfinałowe spotkanie piłkarskie między Szwecją i Danią zakończyło się zwycięstwem Szwecji w stosun- ku 4:2 (1:1). Mecz stał na dobrym poziomie i dostarczył widzom wiele emocji.

Szwecja weszła po raz pierwszy do finału turnieju olimpijskiego i jest zdecydowanym faworytem na złoty medal olimpijski. Drugi fina- lista wyłoniony będzie w dniu ju- trzejszym. Będzie nim zwycięzca spotkania półfinałowego Anglia — Jugosławia.

OGŁOSZENIA DROBNE

HANDLOWE

PASIEK 50 - PNIOWA
w ulach Warszawskich —

stan dobrzy
tanie sprzedam, Oferty „Pasieka”
Impet, Gen. Sikorskiego 42. 1798R

Ostatni czas na „DZIENNIKA LUDOWEGO” ZAMÓWIENIE

Przypominamy naszym Prenumeratorom, iż w dniu 15 sierpnia b.r. upływa ostatni termin

przyjmowania prenumeraty
PRZEZ POCZTĘ
na miesiąc wrzesień 1948 rok

Należy natychmiast wpłacić prenumeratę w urzędzie czy agencji pocztowej, względnie u listonosza

Prenumerata miesięczna wynosi obecnie 120 złotych.
Prosimy o jednanie nowych prenumeratorów.

ADMINISTRACJA
WYDAWNICTW STR. LUD.

CENTRALA HANDLOWA PRZEMYSŁU MOTORYZACYJNEGO

»MOTOZBYT«

PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE WYODRĘBNIONE
W A R S Z A W A, UL. MAZOWIECKA 13.

Posiada na składzie samochody po generalnym remoncie następujących marek:

GAZ AA 1,5 t.
DODGE 1,5 t.
CHEVROLET 1,5 t.
STUDEBACKER 3 t.

Sprzedaż dla instytucji państwowych, samorządowych i spółdzielczych. 1796-z

PRZETARG NIEOGRANICZONY

Państwowe Nieruchomości Ziemskie Zarząd Okręgowy w Warszawie, ul. Filtrowa 30, ogłasza przetarg nieograniczony na roboty remontowe mechaniczne i roboty remontowo-budowlane w gorzelnii Zielona, pow. Mława i Gorzelnia Grabowo, pow. Szczuczyn na dzień 20 sierpnia godz. 12-ta.

Informacje, podkłady ofertowe można otrzymać w Wydziale Rolnym pokój nr 8 od godz. 10 — 12.

Oferty w zalakowanych kopertach bez znaków firmowych z odpo- wiednim napisem składać do skrzynki przetargowej w hallu na IV pię- trze dnia 20 sierpnia do godz. 11.30.

Do oferty należy dołączyć pokwitowanie na wpłacone wadium w wy- sokości 2% od ogólnej sumy w kasie Zarządu Okręgowego.

Zarząd Okręgowy zastrzega sobie prawo wyboru ofert bez względu na wynik przetargu oraz prawo unieważnienia przetargu bez podania powodu. 1797R